

VELDEKE *J* bekèt

4e kwartaal 2019

Herfswèndj

VELDEKE bekèt,
Jaorgank 11, nummer 4

Oetstepke nao de Voerstreek...

Inhoud:

Waat gewaes is:

- de Spellings-app
- jaorliks Oetstepke
- 5e Poëziewanijing mit gedichte

Waat nog kömtj:

- Limburgs preuve...
- S(j)terre S(j)traole - 5
- Echter krakeling en vuurstein
- Advent en Kerst

Volgendj nummer:

Kömtj oet in december
Stökskes töt 15 november
te sture nao:

Veldeke Krink Ech,
p/a Oleanderstraat 2,
6101 BX Ech, of:
tvanwegberg@ziggo.nl

Web-site:

Kiek op www.veldeke.net
vöör Limburgs nuuts,
op www.veldekekrinkech.nl
vöör alles van de Krink.

Op Facebook:

Veldeke Krink Ech

Veldeke 2026

'n Good bestuur kiktj aaf en toe èns trök. Óm van 't verleje, de gehaoje activiteite te lieëre. Waat ging good, sloog aan. Waat woor minder en wo door koom det? Kónne w'r dao 'ne volgendje kieër raekening mit haoje?

'n Bestuur mó't aevel ouch verder nao de toekóms kieke: wie zal 't äöver 'n aantal jaore zeen? Waat verangertj en wie kènne w'r dao op inspele? Veldeke Limburg is vanaaf begin dit jaor ónger leiding van de nuuj vöörzitster Christine van Basten en natuurlik mit steun van 't ganse bestuur begósj mit 'n traject det zich richtj op 2026. Den bestuitj de vereniging Veldeke in Limburg 100 jaor. Mit 'n verleje óm gruuets op te zeen. Mer ouch genóg puntje óm mesjien zörg äöver te höbbe, in eder geval 'ns good äöver nao te dènke. Det haef 't Limburgs bestuur vanaaf januari j.l. gedaon, same mit aafvaardiging van de 13 Kringe. Puntje die daobie zeen besprouke wore o.a. 't beeldj waat minse – vöör'al waem neet lid is – höbbe es se de naam Veldeke huuere. Meis is det 'n bietje bedómp'tj, zeker neet oetnuuedigendj. En soms ouch belieërendj, beväörbeeldj es 't óm de spelling van 't Limburgs geitj. Minse höbbe neet de indrök det Veldeke handreikinge wilt beje óm 't Limburgs good te kènne laeze en sjrieve, mer eerder det ze mit 't road potload zweije óm aan te gaeve waat allemaol fout is. Wie det kömtj, dao is krities en in alle aopenheid nao gekeke. Want van det beeldj wiltj de vereniging aaf.

Tót de Krink Ech behuere:

Aw Kirk, d'n Aosterberg, Baakhaove, Berkeliëer, Brach, de Boesj, de Baek, Deetere, de Deelgaard, Ech, Echterbos, Gebrook, G'n Oea, 't Hènge, de Hei, Illikaove, Sint Joas, de Laak, Mariaveldj, de Nuujstadt, Ophaove, Pej, Pö'tbrook, Roostere, Sjaelberg, de Slek, Spaanshuuske, Staeveswaert, Vësserswaert, Zöstere en alles waat dao ómhaer liktj.

Naojaorszón

Door ein kluërriek
óngerbraoke woukedèk
sjient bleik de mörge-zón
op 't oetrastende landjsjap
wo- op ze häör lèste zaligheid lèk
es 'n dankeswaerdige wermde-brón

Väör daag en douw
vertaert ze mit gouwe móndj
de lieëg bie de gróndj
hangende zilver nevel-sjtriepe
en riep
op geroufde blajer
sjipennewèbbe en graastawpe

Zie geuf kasjet
mit häöre gleuj
aan wisselende herfs-kluëre
om de verrotte kaw
en sjtilkes vergaonde greuj
nog effekes op te fluëre

Ich verwirk die sjoanheid
van 't getie
en häör versjiensele in sjtilte
en bedènk
waat zów 't laeve kawd zeen
zónger
't zunke aan mien zie

Guus Kitzen (Beegs)

Waem duitj mit ?

Es lid van de kring kan m'n d'r van oet gaon det 't bestuur de activiteite regeltj. Mer zoa vanzelfspraekendj hoof det neet te zeen. Leje die inbrèng höbbe in 't programma, drage zelf ouch bie óm de vereniging laevendj te haoje. Op 't momènt kèntj Veldeke Krink Ech 2 werkgroepe, wo 'n aantal leje bie betrokke zeen. Det zeen de Werkgroep Declamatie en de Werkgroep Echter Dictee.

De declamatiewerkgroep bestuitj al versjillendje jaore. Same zeuke ze de gedichte oet, die in 't book kómme det in de sjoale kömtj te ligke en wo-oet de kènjer 'n gedich kènne keze. En verder regele ze alles van de jury bie sjoalfinales, 't verloupe van de regiofinales enz.

De werkgroep Echter Dictee bestuitj pas van vöörig jaor, toen 't dictee vöör de ieëste kieër is gehaoje. De leje van deze werkgroep bepale 't óngerwerp van 't dictee, doon de werving van deilnummers en regele verder wie 't zal verloupe. Det is ze good bevalle, want intösse is beslaote volgendj jaor weer 'n Echter Dictee te organiseren.

D'r zeen nog anger activiteite, die ouch zónne actieve inbrèng van leje zoewe kènne gebroeke. Dènk daobie aan 't mit samestèlle van 't Veldeke Bekèt, klaar make (typewerk) vöör de drökker. 't Róndjbrènge is hie al geregeldj mit hulp van leje. En den zeen d'r de planne óm oppe Plats in 't Cultuurhoes 'ne bibliotheek in te richte van beuk van Limburgse sjriever, beuk in 't Limburgs gesjreve en beuk äöver alles wat mit oos taal te make haet. Dit bibliotheekwerk bestuitj oet 't ordene en insjrieve van beuk, ze in gooje toestandj haoje en 't eventueel oetlieëne registrere.

En hulp bie 't organiseren van de anger activiteite of nuuj ideeë daovöör is ouch altied van herte welkóm. Meldj uch bie ein van de bestuursleje es g'r get zoetj wille doon. W'r zeen d'r blie mit!

WAAT AL GEWAES IS

Voedselbos in 't Haverlandj

Op zaoterdig 25 mei j.l. woor 'n interessante excursie van oos zöstervereniging NVV Pepijnsland mit bezeug aan 't "voedselbos-in-wording" van de Stichting Haverland. Gelökkig numme d'r ouch eder jaor mieë leje van Veldeke deil aan dees gezamelike activiteit. Want det is de bedoeling: interesse vöör waat de anger cultuur- en natuurhistorische vereniginge doon.

't Haverlandj liktj in de gemèndje Ech-Zöstere zuidelik van de Sleik, langs de Pieterpad-route. Wie gezag, is 't 'n voedselbos in aanlèk en óntwikkeling. Daoróm is zo'n excursie interessant, want den weurtj m'n geweze op dènger die dich anges bie 't wanjele zoewe óntgaon. Voedselbosse zeen de lèste jaore in oos landj in opkómst. Ze zeen door minse aangelag, mer mit oug vöör de biodiversiteit, vöör 't zichzelf kènne óntwikkele zónger vööl óngerhawd, én vöör de productie. Want de plantje, buim en struuk drage grootendeils vröchte van 't aetbare saort: note, appele, kese, mer ouch viege. Alles nog jónk aangeplantj en besjermdj, mer bedoeldj óm äöver 'n aantal jaore besjikbaar te zeen óm te plökke. Neet commercieel, mer ónger 't wanjele en 't picknicke.

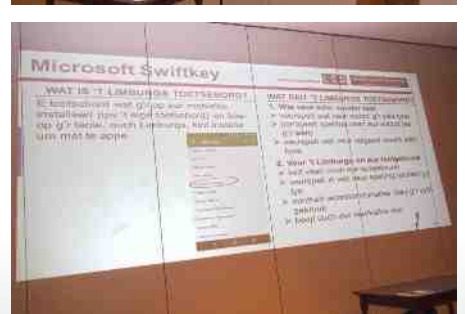

Gebroeke van de spelling-app

Belangstèlling genóg vöör de Limburgse app, womit 't sjriever van de versjillendje dialecte in berichte oppe telefoon mekkeliker weurtj gemaaktj. Det bleek oet de vööl reacties bie de aankondiging vööraaf. Mer oetgeraekendj dae aovendj woor eine van de tropische van deze zomer...!

Óngewiefeldj zal det d'r aan hóbbe biegedrage det zoa min minse nao de Pejjerhaof wore gekómme óm de informatie op te doon, die Jury Michielsen koom gaeve. Det woor jaomer, want waat 'ne interessante aovendj äöver 't gesjreve Limburgs belaofdje te waere, woor top waat betruftj de lieégste opkóms van de lèste jaore. Waal wore vööraaf get minse gekómme mit specifieke vraoge äöver 't downloaden. Daovöör woor extra assistentie vanaaf half 8 aanwezic.

Nao äöverlèk tösse de vöörzitter en Jury Michielsen waerdje vervolges 't programma vanaaf 8 uur ingekortj, zoadet m'n neet te lang hoofdje bönnne te zitte. Ómdet ederein intösse de app op ziene telefoon haw, kós Yuri – óngersteundj door beeldje van zien powerpoint-presentatie – de wèrking van de app gedetailleerdj oetlègke. Versjillendje vöörbeeldj-zinkes door de aanwezige ingetiktj, móste aantuuene det de app wèrktj wie belaofdj, zich gaw aanpasj aan de sjriever van 't betreffendje dialect en det per saldo det sjriever stieëds mekkeliker, sneller en correcter geitj. Degene die deze aovendj gekómme wore, bleke in eder geval kóntent.

Oetstepke in 't teike van taal en historie

De bösreis van dit jaor veurdje ós nao de Voerstreek in Belsj. Ofsjoan de daag begós mit de taegvallers van 'n paar lèste-momènt-aafmeljinge en vervolges 'n flinke file op de A2 (die de chauffeur gelókkig nog op 't lèste momènt wis te ómzeile), is verder alles dae daag good verloupe en wore de deilnummers erg kóntent. Via Aosterberg en Roostere kome w'r oeteindelijk toch oppe autowaeg richting Eijsden, wo w'r de Voerstreek mit de 6 bekèndje dörpkjes in reje. De ieëste bestómmeing woor 's Gravenvoere, vöör 'n tas kóffie mit vlaai. Aansloetjendj in 2 groepe aafwisselendj 'n film äöver de streek in 't bezoekerscentrum en 'n enthousiast verhaol van de gids, boete in de sjeem op 't pleintje naeve de kèrk, äöver de gesjiedkundige en vöör'al taalkundige wisselinge, die de bewoners van dees streek in de achterligkendje jaore höbbe mótte mitmake. Kern van det verhaol woor det welke keuzes ouch gemaaktj waerdje vöör de bestuurskundig-administratieve beheersvórm, de bewoners - waat 't spraeke van hun taal of dialek betróf - gewuuen hunne gank ginge en nog gaon. Dat lieëtj zich neet sture en zeker neet oplikke. Bedreigendj in deze tied is waal de laegloup van de dörper, want m'n kómtj d'r allein mer wone es m'n van sjoan ómgaeving, van natuur en rös hèltj. Toeriste kónne de bron van inkomste zeen, mer waat det betrefj zitj m'n ouch weer neet te wachte op de drókdje en biekómmendje effecte die dao dök mit same hange.

Nao dees oetveurige kènnismaking ginge w'r nao de Abdij van Val Dieu. In 2 groepe kregje w'r dao 'n oetgebrèdje mer interessante rónjdjeleiding door abdi, koargange, refter, kepel en kèrk. Aansloetendj woor d'r 'ne good verzörgdje lunch op 't terras van 't vlakbie gelaege restaurant. De zin woor neet groat óm dao, nao zoaget óngerhalf oer weer op te stappe óm nao de volgendje bestómmeing te gaon. Det woor de Commanderie in St.Pietersvoeren, mieë speciaal de daobie behuuerendje forellekwekerie. Die bleek gesitueerdj in de prachtige, natuurlike ómgaeving mit vievers van de Commanderie. Vakkundige oetlèk äöver saorte forelle en äöver de kweek woor boeiendj óm te huure en te zeen. De wanjeling door de kwekerie waerdje aafgeslaote mit 'n drenkske en 'n paar hepkes forel op 't aanligkendje terras. Weer geine zin óm op te stappe, wie 't tied woor óm de bös weer op te zeuke óm nao hoes te gaon.

Oppe trökwaeg ervore w'r nog 'n stökske geschiedenis van de streek in de ómgaeving van ministätje Morisnet det mer kort bestange haet, mer waal mit 'n boeiendje gesjiedenis. Ouch op taalkundig gebied mit de "eige" internationaal taal esperanto – amikeo. Al die informatie koom van bestuurslid Theo Bougie, dae zich good haw ingelaeze. 'tZelfdje woor 't geval mit de door de Duitsers aangelagdje spaorlien, die dao hoag äöver 't dal en 't dörp löptj, de z.g. Montzen lien. In de actuele discussies eventueel 'n alternatief vöör 't op verzeuk van Belsj opnuuj in gebroek numme van de "lezere Rijn", de spaorlien die dwars door oos provincie is aangelag en al lang boete gebroek is.

Zoa höbbe w'r op eine daag vööl opgestaoke äöver de historie en de taalstried in dees oetzunjerlike streek.

Poëzie wanjeling

't Succes van de poëziewanjeling is vanaaf de ieëste kieër gewaes, det d'r mieë minse wille mitloupe den good is óm de opzèt tót zien rech te laote kómme. De wanjeling van dit jaor op 21 augustus j.l. in de kern van de Nuusjtadt haw ouch al vanaaf de ieëste aankondiging vööl belangstelling. Daoróm is de insjrieving al vreug stop gezatj en vasgehaoje aan de 2 x 30 deilnummers, inclusief de leje van de Heemkundeverenging Nuusjtadt, womit w'r dees poëziewanjeling same georganiseerdj höbbe.

Natuurlik kan m'n mit groter groepe wanjele, mer den geit toch vööl van de sfeer en de bedoeling verlaore. Oeteindelijk höbbe w'r dit jaor beslaote gein minse aaf te zègke en mit 3 groepe te loupe.

Det is good gegange, vöör al ómdet de groepe good door lepe. Wodoor die tamelik kort achterein kóste vertrèkke. 't Wachte bie begin of ènj veel daodoor waal mit, dachte w'r. In totaal höbbe zo'n 80 minse aan de poëziewanjeling mit gedaon.

De groepe vertrókke vanaaf de Mert bie 't awd gemèndjehoes. Dao loos Mia van Wegberg-Kurvers 'n gedich vöör. De route leep door nogal get klein steegskes, rón dj de kern van 't dörp. Els Zeegers--Koelen haw 'n passendj gedich bie de bejaardeweuinge en Leonne Craemers 'n sjoan verhaol äöver 't Hoes Witham. Riky Simons--Julicher loos 'n gedich äöver 't ruilverkavele bie 't daonao geneumdje monument, det vööl luuj nog noats woor opgevalle. Bie de speeltuin op 't veldje huerdje m'n djembe trómmelmeziek es aankondiging van 't gedich van Pauline Bongers äöver de boumbeeldje. Trök op de route "bie Bakkes" loos Ton van Wegberg 'n gedich äöver de walle, grachte en paorte. De rieke aoj gesjiedenis van 't stedje nuuedigdje de begeleidendje stadsgidse oet óm op 2 plaatse 'n korte toelichting te gaeve. In de ómgaeving van "de häöfkes" loos Miranda Meuwissen zien gedich en verderop Karel Ruiten bie de vreuger centrifu. Bie de kirk 'n gedich door Ria Martens-Verkuijlen, begeleidj door meziek en zang door Piet Muyres. En bie de kirkhaof nog 'n verhaol door Mia van Wegberg-Kurvers. De wanjeling waerdje aafgeslaote mit 'n gedich door Jo Verkuijlen bie "de Foetel". Ómdet dit 't vastelaovesmonument is van de Nuusjtadt, gove vertegenwoordigers van dees vereniging hie presence en boje de wanjelieërs 'n dröpke aan.

Get drénke, naozitte en naokalle kóste w'r daonao in café 't Kaelteke aan de Mert. Dao waerdje alle mitwèkendje bedanktj en woor 't nog bès 'ne tied hieël gezellig zitte. Want... de poëziewanjeling haw dit jaor weer good waer!

Hie en op volgendje bladzijdes in dit blaad 'n selectie van gedichte en foto's.

Es moere kóste kalle...

Aan de mert oppe Nuusjtadt zuus se 't awd raodhoes ligke opgetroch in drie boewlaoge van roaj brigke mit speklaoge, trapgevel, bordes en Hollese panne in sjeif rieje; 'n monement det verhaoltj van vreuger tieje.

Bleujendje elze en veer doeve in blawwe stein, hoag vinsters mit kruutsroje, achteróm loog 't sjoalplein; van bönne nag sjus wie in daen aoje tied, van boete ziene geis gaaroets nag neet kwiet.

Es de moere van dit geboew kóste kalle vertèldje zie waat hie zoa-al is vöörgevalle, gove mesjien good bewaardje geheime pries van pennelekkers en laevendig óngerwies.

Van raodsluuj die bazeldje en foeteldje, besloete nómmen, vreigeldje en foeterdje, klasjeneerdje en kóste vloke; mer ouch van kènjer die bie raekene en taal braaf de vinger opstoke.

Äöver de nuuj stad aan de Elsene zoewe ze höbbe gesproake wie die waerdje laeggeroufdj en in brandj gestaoke; gekómmendeerdj vanoet Mofert door de hieëre van Gelre en wie de Fransoze vöör 'n eige gemèndje koze.

Äöver wie die van Roostere, Zöstere en Ech zeen gekómme en óngenuuedj rammelendj aan de paorte häör stedje innómme; Nuusjtadt hóng opnuuj aan de lètste mem, verloor zien zieël, waerdje zónger vööl meriel ingeliefdj in 'n groater gehieël.

Es g'r kiektj nao dit historisch pandj gelaoge in dit smaal stökske Nederlandj, hètj de gesjiedenis ós in zien greep en zitj door 't verleje noats 'ne streep.

Mia van Wegberg-Kurvers

Sjweije

Ich zoog 'm sjtil zitte achter de raam
as d'r mich zoog sjweije hae nao
mich

dan sjtook ich rap ouch mien handj
op
en kwaam d'r 'ne lach op zien
gezicht

Zo ging det door - ed're morge
opnuuj
nome veer aeve de tied veur
mekaar
begóste breid lachend nao-ein aan
de daag
det moment waar veur mich
ónvervangbaar

Zomaar inins waar zien plaats laeg
wég waar zien leef verfraanjeld
gezicht
ich trók ane rem - ging ins nuusjierig
kieke
d'r hóng 'n breekfe - aan mich
gerich

Dao-op sjtóng haostig gesjreve
*ich waar altied zo blie mit dien
winke*
*kóm toch ins op bezeuk in de Egthe
óm te kletse en 'n tas kóffie te
drinke!*

Ich ging gaer en 't bleef neet bie ein
bezeuk
as ich binnenkwaam waar dao weer
dae lach
vörig jaor is hae röstig in ziene
sjlaop gebleve
maa zeker wete det d'r baove op
mich wach!

Els Zeegers-Koelen, Remunj

Hoes inne bósj / Huize Witham

Óm kónsternaasje mit kesjteël Wittem te veurkómme, hèt Huize Wittem (geneump nao de graove van Wittem oet de 15de eëuw) saer de restauratie in 2000 Huize Witham. In 1242 sjeit al gesjreve euver Nuusjtdat en dit hoes inne bósj, veurhaer bènne, later (1398) tösje de walle.

Sjpaore van ridders, boere, kreëmesj, dreijbraer, höbgekke en krènte, 't drejde ouch in daen tied óm eër, höbbe en cent. Die kreeg me bie gebaorte mit eine zilvere laepel, door trouwe of aorlog veure, de meiste zeumere eige nóts.

Door boere óntsjtange dörpke, in Helsene, in 't daal van de Gelaenbaek, inne bósj van Elzene, gesjtich door graof Otto II van Gelre. Me neumde häöm de Lame, de Paesjvoot of Kröppel vanwaege ziene klómpvoot, mer ouch de Staesjrichter ómdat t'r 29 plaatse pès sjtad ophemeldje wo-ónger De Nuusjtdat.

Good doordach boewde me op dees strategische plaatsj e kesjteël mit sjeet-läöker, taore en grachte vol water óm de luuj te besjerme. Lang neet alle Heëre van Gelre brachte waalzeen en fortuun, ènkele fiejoelde get op eine kraom, eine angere veranneweerde al pès ane gróndj óm indrèngers te waere. Sjuuj dat die vraeme zich hie zouwe nèstele.

Dae zien gelök in de nuuj sjtad kaom zeuke kreeg van de Heër van Gelre e sjtökske landj in pach, daoróm zeen de aoep gewanje rónjtjelóm Hoes Witham zoa ratsj verkatsjeld. Veur 't gebroek van hoes en lanjerieje mós me taks (belasting) betale mit geldj. Of in natura, ein teënde van d'n ougs. Dat bewaar-de d'n heër in de Teëndsjuur hienaeve.

De Heëre van Gelre lagte dèkser 't lake taenge de Braobenjers, die oet Luuk, Spanje en de Franse. Sjus wie angere (en mesjins waal heller) haet de eëlenjsklauw gesjóf, gemaord, gevóchte. Luuj ging 't sjmaal dao in dat ermeujig dörpke, aevel in 1650 boewde me aan de taore en op de gewelwe van 't kesjteël e landjhoes, waat me noe zuut mit nog ummer klètsjkes van 't kesjteël. Naeve de allee lik de hertewei mit de vergaete aw saorte fruit wie kweepaere en morelle, dao-achter lik de sjaopswei van de gemeente, wo aan de handj van opgravinge, sjpaore vertelle euver de 'textielindustrie en huisnijverheid', zaod van plante óm wolle sjtóf te verve. Verkleurde gróndj verraojt wo päöl höbbe gesjtange van waat vöör soort geboewe hie sjtónge mitte 1600.

Veur ein van de kènjer van baron Philippe Joseph de St Remy (1788-1850) is d'r eine lèngeboum gepaot, dae sjeit dao es gebaorteboum (tösje 11 en 20 meërt of 13 en 22 september gebaore) óm zien karakter, sjus wie zien (voot) sjpaore veuraansjaond prieke in dae sjterke odäör van dae boum.

D'r höbbe 159 óngerdukens in de kelders gehoes. Róndj 1940 waas baove in de leechte, hoag, groate kamers e noadhospitaal: eësj veur luuj oet de ómgaeving, mer vanaaf 1942 door de Prususje geconfisceerd. Die höbbe de luuj en 't geboew gein good gedaon.

Nao d'n aorlog, van viefenveërtig pès achenveërtig hëjje dörpelinghe aone have en good hie 'n óngerkómme. Ram versjangeleerd en oetgelaef bleef bie mangel aan cent 't geboew daonao dene es opsjaag veur aerpel en eppel en laefde me in de boerderie d'naeve.

Wen-s te noe achteróm de taore bènnekums is t'r ein bakkes in de keuke dat jaomer genóg neet meë gebroek kènt waere ómdat de sjouw óntbrik. Nao al die jaore zeen de gewelwe nog ónaangereurd, mer de vloer haet me tweë traeye verdeep óm de luuj van dees daag rechop te kónne laote loupe.

Maetersdikke moere, oetgesjlete vloerplenk, hoag vinstere, dikke roaj floere vloerbedèkking en tweë harnassen die getuge van ein sjturmishj doupceel van d'n tied vöör de pólvver waas oetgevónje. Es te dees daag genueëd zouws waere dich te winsjele in vervlaoge tieje mós te èns richtig mit al dien zintuge de oetsjtraoling van dit geboew aome.

Leonne Cramers, Gelaens

Ruulverkavele

(1955-1964)

'n Lepke dao, 'ne plak hiej
en hogerop nag 'n sjtök of drie;
ein dunbij hoes, vief wiejerop
en aan 't inj van 't dörp 'n sjtök mit
'ne sjop.

'ne Lap naeve de baek
eine mit 'ne lestige tump,
'ne reifel, lankgerèk en sjaal;
vreugs dich aaf wie zoget kump.

Mesjien loog 't ein bij de Sjpek-
brök,
aan de Haverterwaeg, oppe Paes-
jwei,

in 't Maordgaat, aan de Verkeswal,
oppe Fluiterd, inne Fuikelwei.
De gróndj kós riek zin of erm
te dreug of juus te naat;
't woor eeuwelang gemaor
veur ei bietje rizzeltaat.

Toen móste ze rule,
door de euverheid bepaold:
den kós mit minder enerzjie
meer oprings waere gehaold.
Van zèsteen hektaar op twintjig
plekke
nao twelf op nag mer vief:
'ne danige puuzzel óm det vaerdig
te kriege,
't haaj ouch heel get óm 't lief:

Zuus se ze maete, de ruulwaard
vanne gróndj bepaole,
op hoesbezoek gaon, aaj rechte
achterhaole,
heurs se ze hel-op dinke, euverlèg-
ke, planne make,
veursjtèlle doon, de sjtumme die
avetoe sjtake;
veuls se de angs of 't waal eerlik ge-
beurt,
en of alle winse waere oetgeveurd?
Zuus se veur dich wie baeke waere
verlag,
nuuj beplanting aangebrach,
baeter waeg aangelay,
landj in rechte blokke biejeinge-
brach,
boerebedrieve oet 't dörp verplaats
nao 't boetegebied?
Veur de Nuusjtadt 'ne danige
sjpróng veuroet inne tied.

De meiste boere wore heel kontent;
't plattelandj kreeg 'n kompleet nuuj
gezicht,
dao-aan herinnert dit gesjtökkerd
monument
en noe ouch 'n poëziewanjelingge-
dich.

Riky Simons-Julicher, juli 2019

Oet aad waert nuuj

't Veldje oppe Nuusjtadt haet ein anger gezich gehad
gesjtort waerde d'r zoog,
't loog knatsjvol mit knooj
alderlei voel, gesjmete in ein koel
sjoon buim zeen gebaore,
ein park is 't gewaore

mer d'r sjtónge d'r meer, wo zeen die haer
mit ein bietje zeuke
vinjs se de aaj beuke
de toepe verlaore
en boumbeelde gewaore
ouch zónger blaad net, wie kwant is det

gans anges zeen ze d'r noe oet,
zuus se dao die kienjersjnoet
zeuk de beelde van kienjer die hiej sjepele
klumme in buim, eine kienjerdrum
tèlle toet teen, waem haet mich gezeen

geneet van wichter,
van blij gezichter
lekker sjepele boete, neet achter de roete
eine sjeit op d'n oetkiek, de keuning te riek
'ne angere zól winse det d'r 't had,
zo'n veldje wie hiej oppe Nuusjtadt.

Pauline Bongers, Remunj 2019

Songerskop

'n Stökske cultuurhistorie van Ech-Zöster is vasgelag in 'n korte film. Det betref 'n korte film, gebaseerdj op de sage van Jufvrouw zònger Kop, samegesteldj en geproduceertj door Limax Film Productions. 't Bekèndje verhaal is vöör de film door Martijn Daamen ómgèsjreve nao deze tied. Regisseur Ron Roumen haet de film gerealiseerdj. Mit 'n aantal aankómmendje filmtalente oet de ómgaeving, gespraoke in 't Limburgs; óngertiteldj in 't Nederlands. 't Oetbrènge van de film is mäögelik gewore door geldj van de Provincie Limburg, de gemèndje Echt-Susteren en 'n fónsinzameling. Veldeke Krink Ech haet o.a. 'n biedrage kènne levere door 't vertale van de tekste. **Nao de beslaote premièere op zaoterdig 19 zal de film op zóndig 20 oktober vöör publiek toegankelijk zeen.**

Blometepijt bie de Kapel in 't Zandj

Van 14 t/m 19 september dit jaor is 't blometepijt in 't Kruutswaegpark bie de Kapel in 't Zandj in Remunj gratis te bezeuke. Vriewilligers höbbe weer hieël get tied, energie en blome gestaoke in de oetbeelding van 12 blomebèdde mit religieus aafbeeldinge. 't Is dit jaor vöör de 25e kieër det dit tepijt weurtj gelag. 't Park aan de Parklaan 3 is in die periode edere daag aoep van 10 – 17 oer. In de middig is ouch de kapel aoep.

WAAT NOG KÓMME GEIT

Limburgse streekprodukte

Informatie en preuve

Tót 15 september kèntj g'r uch nog opgave vöör deze aovendj op vriedig 20 september. Naeve informatie äöver Limburgse streekprodukte, krig g'r ouch van alles get te preuve. Daoróm is 'n eige biedrage nuuedig n.l. 3 euro p.p. (neet-leje 5 euro p.p.). Daoróm is ouch de insjrieving vööraaf nuuedig in verbandj mit inkoupe en vöörbereije van ein en anger. Waem zich nog neet haet aangemeldj en toch belangstèlling hievöör haet, mótt noe dus snel zeen!

Op deze aovendj weurtj door Peter en Judith Janssen, die in Zwame 'n zaak höbbe wo ze versjillendje streekprodukte verkoupe, äöver die produkte vertèldj aan de handj van vöörbeeldje. Zie vertèlle de achtergróndj, de herkómst, de versjillendje saorte enz. enz. En waat se d'r van kèns make. Dao tösse door waere klein hepkes verdeildj óm te preuve en 'ne indrök te kriege wie 't smaaktj. Nao deze aovendj "Limburgs preuve" kèntj g'r dus gerös emes oetnuuedige of mit numme. Es daegene ouch mer vööraaf is aangemeldj en betaaldj.

Smakelik preuve dus op vriedig 20 september, 20.00 oer in MFC de Pejjerhaof, Houtstraat 7 in Pej.

Es de S(j)terre S(j)traole - 5

Ónger deze titel organiseertj Veldeke Krink Ech dit jaor weer 'ne geweldige dialekaovendj same mit de Natuurvrienden oet Zöstere.

Herinnertj g'r uch nog van twieë jaor geleje?

En van daovöör

Want dit weurtj de viefde kieër!

Sterre oet alle kerne van oos gemèndje:
bekèndje en mesjien get minder bekèndje.

Mer daoróm zeker neet minder

Wie in vöörgeandje jaore is gebeke!

'n Podium beje aan al die sterre die w'r in oos gemèndje taegè kómme,
woor en is nog stieëds 't doel.

En det vöör zoawaal meziek es vöördracht.

vervolg:

Es g'r in oktober a.s. mit ós mit kómtj kieke nao de sterrehemel
baove Ech en Zöstere
zeen d'r weer gans anger sterre en sterkes.
'n Ech Jubileum-programma!

**Deze aovendj weurtj ouch noe weer gehaoje in de Hermeniezaal in
Zöstere.**

En waal op dónderdig 17 oktober 2019, vanaaf 20.00 oer.

Väöraaf opgaeve hoof neet.

Mer w'r raekene d'r op det g'r kómtj ! Entree 5 euro,

Te betale aan de kassa.

Ouch introducees en anger belangstèllendje zeen welkom vöör dae pries. -

Vraag ze dus mit!

Want 'ne volle zaal is gezellig!

(óngerstaondj 'n foto-impresie van de eerder aovendje S(j)terre S(j)traole.

Echte Echter produkte

Waat wete w'r nog d'r van? De echte Echter bekerieprodukte wie de Echter vuurstein en de Echter krakeling. Jao, de meis-te höbbe dao waal èns van gehuurdj. Aojer minse höbbe soms nog get herinneringe. Soms nog gepreufdj. Mer 't fiene witj zelfs de bekker d'r neet van.

Vöör deze aovendj haet 'ne wèrkgroep óngerzeuk gedaon nao waat nog allemaol bekèndj is en eventueel nog besjikbaar aan fotomateriaal e.d. Die informatie kómtj op dees bie-einkóms vöörbie in aafwisselendje blökskes. Good mägelik det g'r nuuj dènger huertj of det 't anges zoot den g'r dachtj te wete. In eder geval höbbe w'r "inside-information" oet de bekerie van Joosten oppe Plats en preuve w'r de vuurstein wie bekerie Omloo oppe Baoves-estraot die maakdje. 't Zal dus 'ne interessante nostalgische Veldeke-aovendj waere **in de Pejjerhaof. Op woonsdig 20 november, begin 20.00 oer.**

Same op waeg nao Kersmis

Weer vere de Advent op zóndigmiddig 15 december

Dit jaor gein kersviering wie w'r gewèndj zeen. Of toch ouch weer waal ?!

In eder geval geine kersaovendj deze kieër. 't Bestuur haw gedach dees activiteit 'n bietje boete de drókdje van de kersdaag te haoje. Daoróm is beslaote 'ne Adventsmiddig te organisere vöör oos leje. Op dae middig kómme toch de óngerdeile aan bod, die g'r ouch van vöörgeandje jaore gewèndj zeentj: meziek, vöördrachte en get te aete. Vöör de meziek höbbe w'r deze kieër 'n zangkoar oetgenueedigdj. Ze neume zich "Bie-eingeraaptj", mer es g'r det get negatief zójtj vènje klinke, det zeen ze zeker neet!

Allemaol manne (en ein dame!) die lid zeen van 'n zangkoar, mer dit soort optraejes d'r nog bie doen. In 't ieëste deil van hun optraeje zólle ze 't in de sfeer van Advent en Kersmis haoje, mit dao tösse 'n paar vöördrachte. Vanaaf de pauze zólle, gesprèdj äöver de middig, klein gerechjes waere geserveerdj, zoadet m'n neet mit hónger nao hoes hoof te gaon.

In 't tweeëdje deil – nao de pauze – geit 't koar äöver op stömmige meziek, dae g'r vas zóltj herkènne. Deze middig vuntj plaats in de fieëstelike aangeklèdje zaal van de Pejjerhaof. Ouch is weer ruumdje vöör leje die get wille laote huuere. Gaeftj det den waal estebleef van tevööre door, zoadet d'r 'n indeling en volgorde kan waere gemaaktj.

Vöör 't deilnumme aan deze middig mójtj g'r vööraaf opgave en betale. De koste zeen 25 euro vöör leje; 30 vöör introducees. Daobie is thieë of kóffie vöör de ganse middig inbegrepe; anger consumpties zelf aaf te raekene (penninge). Vöör aanmelje wie gebroekelik 't bedraag äövermake of bezörge. Wie det geit, kèntj g'r laeze op 't losse pepier det in dit nummer van Veldeke Bekèt zitj. Pepier kwiet? Bel den mit de bestuursleje Anke of Yvonne.

Adventsmiddig op zóndig 15 december in de Pejjerhaof van 15.00 – ongevieër 18.00 oer.

Zanggroep Bie-eingeraaptj

Dialekmès

Op vriedig 21 december zal in de kirk van Pej weer de dialekmès in 't teike van Kersmis gehaoje waere. Mit gebaeje, gezange in oos Limburgse taal. Ederein kan dao haer kómme, zónger zich vööraaf aan te melje. Vöör de leje van Veldeke Krink Ech is nao aafloop in 't café van de Pejjerhof gelaegenheid 'n tas kóffie te drènke en mekaar vas 'ne gooje Kersmis te wènze.
Vriedig 21-12, óm 19.00 oer.

Vöoroet kieke...

't Bestuur is volop bezig mit de vöörbereidinge van 't nuuj programma in 2020. Daovan kènne w'r vas zègke det in januari weer 'ne Flitscursus Limburgs Sjrieve zal waere gegaeve. In mieërt gevolgdj door 't 2e Echter Dictee op zóndig 15 mieërt.

De vastelaovendj krig volop aandacht mit 't bezeug aan de bóntje aovendje en ouch mit 'n activiteit in 't kader van de Daag van de Modertaal. Dae vèltj dit jaor n.l. op 21 februari, det is de vriedig vöör vastelaovendj.

En verder natuurlik de declamatiewedstried vöör de jeug van de basissjoale, de jaorvergadering van oze krink(4 mieërt) en 't oetstepke. En mesjen weer 'n film es w'r 'n gesjildje kènne vènje. 't Ganse programma kan haopelik op de achterkant van 't volgendje Veldeke Bekèt kómme te staon - 't begin van de 12e jaorgank - det taege 15 dec, zal oetkómme.

Rabo ClubSupport 2019

Oos vereniging geitj ouch dit jaor weer mitdoon aan de sponsor-campagne van de Rabobank. In vöörgeandje jaor haetj ós det 'n sjoan extra bedraag opgeleverdj womit activiteite kènne waere óngernómme. Dit jaor is de wedstried get later in 't jaor. De opzèt is aewel 'tzelfdje: Leje van de bank kènne in de waek van 27 september t/m 11 oktober stömme op vereniginge en doele die ze sympathiek vènje en wille steune. Wie mieë stömme, wie hoger 't bedraag det de bank aan de betreffendje vereniging toekèntj. Eder lid van de bank kan 5 stömme oetbrenge.

W'r wille 2 dènger aan uch vraoge: ten ieëste, es g'r lid zeentj van de bank en bönnekort kèntj stömme óm den ouch stömme toe te kènne aan oze Krink. Mesjien kèntj g'r ouch angere - en det is puntj 2 - familie en vrunj aanspaore bie 't oetbrènge van hun stöm ouch aan Veldeke te dènke. Mer g'r krig allein de kans óm te stömme es g'r lid zeentj van de bank. Allein dao 'n bankraeking hóbbe, is neet genóg. Es lid aanmelje kan nog tót 20 september.

Zöstervereniginge

Heemkundevereniging

"Echter Landj":

* Dinsdag 10 sept., 20.00 oer
Laezing "Drieköninge"
door Guus Janssen
Buurthoes St.Joris, Cypresstraat

* Zaoterdig 28 sept., 13.00 oer
Excursie nao 't Salviuskirkske
in Lömmerich
o.l.v. Guus Janssen

Verder info: www.echterlandj.nl

Natuur Historische Vereniging "Pepijnsland":

* Zaoterdaag 14 sept.en 12 okt.,09.00 oer:
Themawanjeling door de Doort
vertrèk vanaaf observatiepost "de Wielewaal"

* Zaoterdig 28 sept., 09.30 oer:
Excursie Beegderhei
gids: Paul Monod de Froideville

* Zaoterdig 2 nov., 09.30 oer
Natuurwirkdaag in de Doort

Verder info: www.pepijnsland.nl

Vereniging v.Natuurvrienden

Zöstere:

* Dónderdig 19 sept., 19.30 oer:
Film äöver toneelstök
"de Moder"
in Vastrada?

* Dónderdig 17 okt., 20.00 oer:
Sjterre Sjtraole,
same mit Veldeke
Hermeniezaal, 20.00 oer

* Dónderdig 7 november:
Reunie-Orkes Limburgse Jagers
mit vöördrachte in kader van 75 jaor
bevrijding
in de Basiliek, 19.00 oer

www.natuurvriendensusteren.nl

Alle avendje zeen toegankelijk. Es g'r neet lid zeentj taegge 'ne kleine entree, net wie weer det doon bie neet-leje.

ADVOCATENKANTOOR **Reijans**

Maak gerós 'n afspraak.
't ièste gesprek is altied vrieblevendj en kosteloos!

Mr. E.H.C.K. Reijans
Advocaat

Molensluis 3a
6101 CW ECHT

T: 0475 40 15 22
I: www.reijans.nl

**Blaemeshop
Bovend'eerdt**

Kreyerstraat 6
6101 CL Echt
tel: (+31) 475 486407
email: blaemeshop@xs4all.nl

Limburgse grootste keus
in tuinplanten en bomen

Limburgse Keus
Planten en Bomen

H. Maessen

Rijksweg Zuid 23 Echt
0475-481293

www.limburgplant.nl

Herdenk leven

Peusen

www.peusen.nl
Beekweg 37, 6201
Nieuwenstraat 18, Steinerweg
DATE 45W 100

**NEWAVE
ENGINEERING**

**NEWAVE
ENGINEERING**

**MULDERS
ADVOCATEN**

VERTROUWD IN OPLOSSINGEN

Postbus 1, 6100 AA Echt
T +31 (0)475 - 419 419
F +31 (0)475 - 486 474

Houtstraat 56, Echt
Akerstraat 157, Kerkrade

www.mulders-advocaten.nl

**Paula Cox
"Mooi Wonen"**

De verkoop
van je woning,
van start tot eind
geregeld.

Betrokken, creatief
en betrouwbaar makelen
met kennis van uw regio.

+31 (0)6-547 970 47
www.pcwv.nl

**P
reuterie**

DE TOREN

7 dagen per week geopend

Houtstraat 15
0475 - 48 25 45
www.preuterie.nl

Rabobank

Indien onbestelbaar: Oleanderstraat 2 6101 BX Echt

Krink Ech

JAORPROGRAMMA 2019

Activiteite, die al gewaesj zeen:

- 11 en 25-01 **Flitscursus Echs,**
- 15-01 **Laezing äöver 't hoesslachte,** door Hub Lacroix
Samewèrkingsactiviteit van de Heemkundekring "Echter Landj"
- 30-01 **Dialek in al zien sjoanheid:**
Op bezoek bie de Bóntje Aovendj vanne Aester.
- 13-02 **Aangeklèdje Jaorvergadering**
Mit kóffie, vlaai, fotopresentatie en meziek
- 21-02 **Daag van de Modertaal:**
3 monologe en meziek
- 24-03 **Echter Dictee**
Op zóndigmiddig van 13.30 - 16.30 oer.
Zaal Cultuurhoes de Plats, Ech.
- 12-04 **18e Finale Declamatiewedstried vöör de jeug van Ech e.o.**
Pejjerhaof, vriedigaovendj óm 19.00 oer.
- 19-04 **12e Finale Declamatiewedstried vöör de jeug van Zöstere e.o.**
Hermeniezaal, op vriedigaovendj óm 19.00 oer
- 21-04 **Ech....Opgehemeldj.**
Bezoek aan de speciaal vöörstelling van de Echter Revue
Euro Detach theater, Ech; zaal aoep vanaaf 13.00 oer
- 25-05 **Wanjeling/bezoek Kwekeriek - plöktuin, in Zöstere**
Samewèrkingsactiviteit van de Nat.Hist.Vereniging "Pepijnsländj"
- 26-06 **Limburgse spellings-app,**
Achtergróndj, oetlèk en instructie door Yuri Michielsen
Pejjerhaof, op woonsdig óm 20.00 oer
- 05-07 **Jaorliks oetstepke.**
Dit jaor nao de Voerstreek in Belsj.
- 21-08 **Poëzie-wanjeling**
Mit meziek en vöördrachte, dees kieër oppe Nuujstadt.
- 07-09 **Dialek-mès bie de kepel op Sjaelberg.**
Bie gelaegenheid van de Maria-oktaaf
- De bönnekort kómmendje aktiviteite staon besjreve in dit nummer:**
- 20-09 **"Limburgs preuve"**
aovendj äöver en mit streekprodukte.
Pejjerhaof, op vriedig (!) óm 20.00 oer.
- 17-10 **S(j)terre S(j)traole - 5**
Aovendj mit meziek, zang en vöördrachte.
Hermeniezaal, Zöstere, op dónderdig
- 20-11 **Echter krakelinge en vuurstein.**
Informatie äöver dees typisch Echter lekkernieje.
Pejjerhaof, op woonsdig óm 20.00 oer.
- 15-12 **"Op waeg nao Kersmis"**
'ne Middig mit meziek, vöördrachte en get te aete - in de Pejjerhaof.
- 20-12 **Dialekmès**
óm 19.00 oer in de Kèrk van Pej.

Kringbestuur

Vöörzitter:

Dhr. A. (Ton) van Wegberg
Oleanderstraat 2
6101 BX Echt
0475 48 21 49

Secretaris:

Mw. M. (Magna) Bedaf-Willems
Zwaluwstraat 4
6111 AV St.Joost
06 10 86 17 10
info@veldekekrinkech.nl

Penningmeester:

Dhr. Th. (Theo) Bougie
Thaalpad 129
6102 EH Pey
0475 41 11 69
IBAN: NL 65 RABO 0138 6319 64

Bestuursleje:

Dhr. P. (Piet) Aben
Schilbergerstraat 4
6102 AJ Pey
0475 48 21 46

Mw.A.(Anke) Heythuysen-Corstjens
Houtstraat 80
6102 BK Pey
06 30308494

Dhr. R.(Rinus) Mulders
Rozenlaan 22
B-3930 Achel (B)
0032 489 00 83 03

Mw. Y. (Yvonne) Smeets
Wilhelminaplein 4a
6097 AT Heel
0475 57 20 06

Foto's deze kieër van
Geert Janssen, Hans Simons
en Riny Jennissen.